

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

24 februari 2026

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Openstelling aanvullende nationale financiering waterschappen GLB-NSP

Advies

1. Vast te stellen het openstellingsbesluit niet-productieve investeringen watersystemen GLB-NSP Zuid-Holland 2026-2027 waarmee de waterschappen hun aanvullende nationale financiering kunnen leveren voor het Nationaal Strategisch Plan (NSP) ter uitvoering van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)
2. Vast te stellen de GS-brief aan Provinciale Staten waarmee Provinciale Staten worden geïnformeerd over het openstellingsbesluit niet-productieve investeringen watersystemen GLB-NSP Zuid-Holland 2026-2027 (aanvullende nationale financiering)
3. Te bepalen dat het openstellingsbesluit niet-productieve investeringen watersystemen GLB-NSP Zuid-Holland 2026-2027 (aanvullende nationale financiering) wordt gepubliceerd in het Provinciaal Blad
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het openstellingsbesluit niet-productieve investeringen watersystemen GLB-NSP Zuid-Holland 2026-2027 (aanvullende nationale financiering)

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- Openstellingsbesluit aanvullende nationale financiering waterschappen GLB-NSP Zuid-Holland 2025-2027
- GS-brief aan PS waarmee Provinciale Staten over het besluit worden geïnformeerd

1 Toelichting voor het College

Wat is het GLB-NSP?

GLB staat voor het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. De uitvoering van het GLB voor de periode 2023 tot en met 2027 staat beschreven in het Nationaal Strategisch Plan (NSP). De doelen van GLB-NSP hebben betrekking op een slimme veerkrachtige landbouw, bodem, water, lucht, biodiversiteit en klimaat en dierenwelzijn en brede plattelandontwikkeling. Kennis, innovatie en netwerkvorming zijn horizontale doelen.

Aanvullende nationale financiering van waterschappen

De waterschappen Delfland, Rijnland, Stichtse Rijnlanden en Schieland en de Krimpenerwaard, Rivierenland en Hollandse Delta en de provincie Zuid-Holland werken samen in het kader van het GLB. Vanuit het GLB ontvangen de waterschappen subsidies voor zogenaamde niet-productieve investeringen in watersystemen. Onder een niet-productieve investering wordt verstaan een investering die geen economisch voordeel oplevert. Bij niet-productieve investeringen in watersystemen kan gedacht worden aan vispassages, natuurvriendelijke oevers en baggeren ten behoeve van de waterkwaliteit.

De subsidies in het GLB bestaan geheel of gedeeltelijk uit Europese middelen. In de NSP periode bestaan de GLB subsidies voor de waterschappen volledig uit Europese GLB-NSP middelen. In het GLB is het gebruikelijk dat de waterschappen compensatie leveren voor de hoeveelheid Europese middelen die zij ontvangen. In de NSP periode bedraagt dit in Zuid-Holland in totaal € 8.000.000 aan Europese middelen. Het bedrag dat de waterschappen leveren ter compensatie is binnen het GLB-NSP zogenaamde aanvullende nationale financiering. Dit bedrag moet in verhouding staan met de € 8.000.000 aan Europese middelen, maar mag ook meer zijn. Als de waterschappen minder leveren, dan kan dit in een andere provincie worden opgevangen.

De aanvullende nationale financiering leveren de waterschappen in de vorm van extra projecten die de zij zelf betalen. Dankzij deze extra projecten worden in het GLB-NSP extra resultaten behaald ten behoeve van de GLB-NSP doelstellingen voor biodiversiteit, milieuduurzaamheid en het bereiken van matiging van en aanpassing aan klimaatverandering in plattelandgebieden.

Openstellingsbesluit niet-productieve investeringen watersystemen

De aanvullende nationale financiering wordt georganiseerd via het openstellingsbesluit niet-productieve investeringen watersystemen GLB-NSP Zuid-Holland 2026-2027.

In het vorige GLB programma (het Plattelandontwikkelingsprogramma 3, POP3) leverden de waterschappen ook extra projecten ter compensatie van de Europese middelen, maar hiervoor was geen openstellingsbesluit nodig. In de huidige periode, het NSP, vraagt de Europese Commissie om de aanvullende nationale financiering officieel te organiseren via een subsidieopenstelling. De waterschappen dienen de projecten in via het openstellingsbesluit en ontvangen na positieve beoordeling op basis van de beoordelingscriteria (zoals uitgewerkt in het openstellingsbesluit) de verleningsbeschikking. In de verleningsbeschikking wordt het bedrag van het project en de hoeveelheid resultaten die hiermee worden behaald vastgelegd. Het project wordt volledig door het waterschap zelf gefinancierd. Bij de aanvraag levert het betreffende waterschap een rechtsgeldige verklaring voor het volledige aangevraagde subsidiebedrag. GS lopen dus geen financieel risico met deze openstelling en er hoeft geen geld te worden gereserveerd in de provinciale begroting.

Openstellingen in het GLB-NSP voor niet-productieve investeringen in watersystemen kunnen alleen door de provincies worden gedaan, op basis van de Regeling Europese Landbouwsubsidies. De waterschappen hebben de provincies dus nodig om de aanvullende nationale financiering te kunnen leveren. Een aandachtspunt voor de nieuwe GLB periode is hoe deze afhankelijkheid te voorkomen.

Het openstellingsbesluit bevat een deelplafond van € 10.000.000. Dit is gebaseerd op de inventarisatie van de waterschappen van projecten die zij naar verwachting indienen voor de aanvullende nationale financiering. Dit deelplafond kan met een wijzigingsbesluit worden opgehoogd. Het openstellingsbesluit is zo opgesteld dat waterschappen doorlopend projecten kunnen indienen in 2026 en 2027. 2027 is het laatste jaar waarin GLB-NSP openstellingen kunnen worden gedaan. 2028 is het laatste jaar waarin projecten kunnen worden afgerond. 2029 is het jaar waarin het GLB-NSP financieel wordt afgerond.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 10.000.000,00
Programma	: Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Voor dit bedrag is geen dekking nodig in de provinciale begroting, omdat de projecten onder dit openstellingsbesluit volledig worden gefinancierd door de waterschappen zelf. Er zijn dan ook geen financiële risico's voor de provincie.

Juridisch kader

De volgende verordeningen van het Europees Parlement en de Raad zijn onderdeel van het juridisch kader: Verordening (EU) 2021/2115, Verordening (EU) 2021/2116 en Verordening (EU) 2021/1060. De verordeningen vormen samen met de Regeling Europese Landbouwsubsidies Zuid-Holland het juridisch kader voor het openstellingsbesluit.

Het besluit wordt gepubliceerd in het Provinciaal Blad en treedt een dag na publicatie in werking.

2 Voorafgaande besluitvorming

Op 13 december 2022 heeft de Europese Commissie het NSP goedgekeurd, waarmee Nederland invulling geeft aan het GLB in de periode 2023 tot en met 2027. In het NSP is opgenomen dat lidstaat Nederland aanvullende nationale financiering levert, naast de verplichte nationale cofinanciering voor de Europese middelen, met als doel om extra resultaten ten behoeve van de GLB-NSP doelen te behalen.

3 Proces

Na publicatie van het openstellingsbesluit in het Provinciaal Blad treedt de openstelling in werking. De Zuid-Hollandse waterschappen worden hiervan op de hoogte gesteld.

Aanvragen kunnen doorlopend worden ingediend tot en met 7 juli 2028 via het provinciale subsidieloket. De aanvragen worden inhoudelijk beoordeeld door een ambtelijke commissie van de provincie. Als de aanvraag voldoende punten ontvangt en voldoet aan de voorwaarden wordt namens Gedeputeerde Staten de subsidieverleningsbeschikking afgegeven. In deze beschikking staat vermeld dat de financiering volledig wordt geleverd door het betreffende waterschap.

Het bedrag in de verleningsbeschikking en de beoogde hoeveelheid resultaten van het ingediende project worden door de landelijke Regieorganisatie GLB als aanvullende nationale financiering opgenomen in het zogenaamde Annual Performance Report (APR). De APR is de jaarlijkse rapportage waarmee Nederland de voortgang van het GLB-NSP rapporteert aan de Europese Commissie (EC).

4 Participatie en rolneming

De openstelling is voorbereid in nauwe samenwerking met de Zuid-Hollandse waterschappen (Waterschap Hollandse Delta, Waterschap Rivierenland, Hoogheemraadschap van Delfland, Hoogheemraadschap van Rijnland, Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en Hoogheemraadschap van Stichtse Rijnlanden). De waterschappen hebben binnen de mogelijkheden voor Gedeputeerde Staten voor het vaststellen van een openstelling aangegeven hoe de openstelling voor hen het beste uitvoerbaar zou zijn. Deze input is verwerkt in de openstelling.

5 Communicatiestrategie

Naast de standaard publiekssamenvatting en afstemming met de waterschappen is geen communicatie nodig over het GS-besluit. De openstelling is namelijk een formaliteit om de waterschappen aanvullende nationale financiering te kunnen laten leveren voor het GLB-NSP. De boodschap van de publiekssamenvatting is dat met het GS-besluit gedeputeerde staten ervoor zorgen dat de waterschappen financiering kunnen leveren voor GLB-NSP en hiermee binnen het GLB-NSP extra resultaten ten behoeve van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en Nitraatrichtlijn worden behaald in Zuid-Holland.